

به‌العلم

طبقه‌بندی ارزش‌های جدید

پول^۱ یک واحد اقتصادی است که به عنوان یک ابزار معامله در اقتصاد عمل می‌کند و معمولاً به آن ارزش^۲ گفته می‌شود. می‌توان گفت که کارکردهای اصلی پول ابزار مبادله، واحد سنجش ارزش و ابزار ذخیره‌ی ارزش می‌باشند که در طی تاریخ تکامل بشر به عنوان یک ضرورت به وجود آمده و به تدریج پیچیده‌تر شده‌اند.

هم‌اکنون و در قرن ۲۱ پول طبقه‌بندی‌های مختلفی را شامل می‌شود و بر اساس طرح ارائه شده^۳ توسط مورتن لینمن بنپ^۴ و رادنی گارات^۵ می‌توان این طبقه‌بندی‌ها را در قالب طرح گل پول^۶ (شکل زیر) مشاهده کرد:

^۱ Money

^۲ Currency

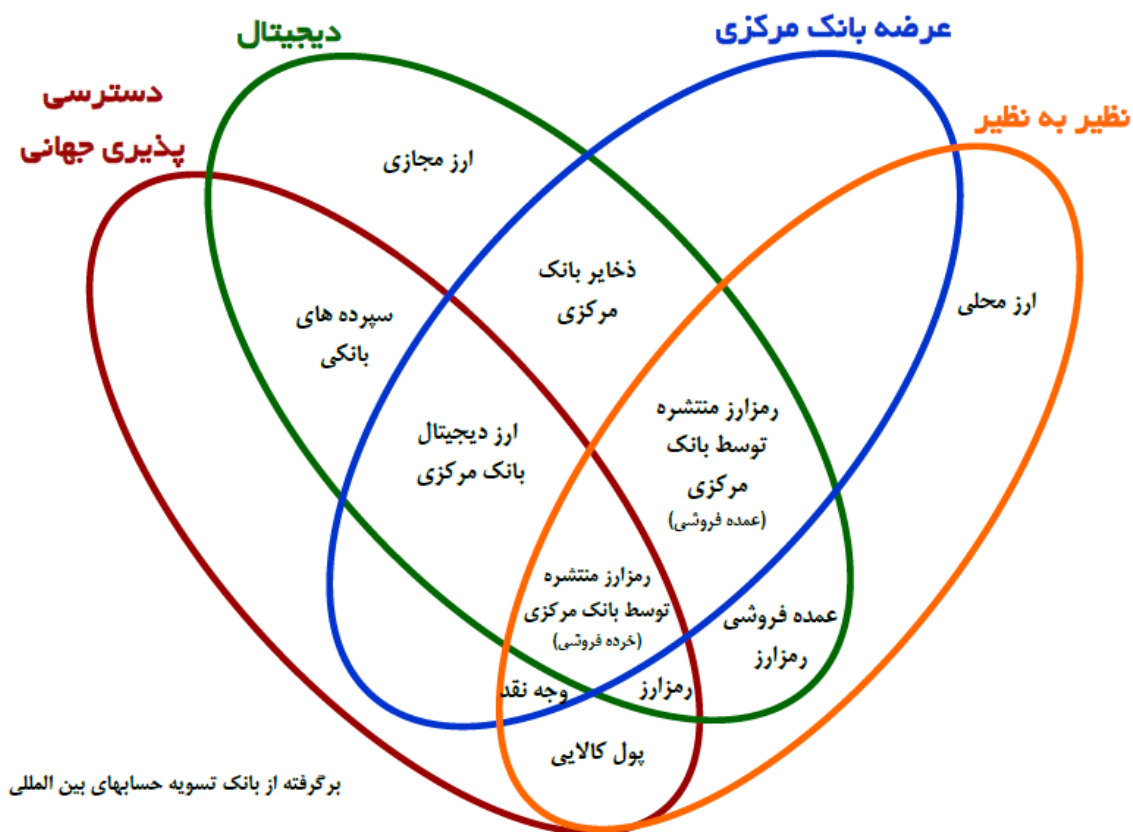
^۳ مقاله بیچ و گارات تحت عنوان، رمزارز بانک مرکزی، ۲۰۱۷.

^۴ Morten Linnemann Bech

^۵ Rodney Garratt

^۶ Money Flower

گل پول (Money Flower) – طبقه بندی پول

در این طبقه بندی که با استفاده از داده های بانک تسویه ی حسابهای بین المللی طراحی شده، شقوق جدید پول که بعد از معرفی رمزارزها و سایر پول های مجازی بوجود آمده اند قابل مشاهده و تفکیک است. به طور کلی تعابیر جدید پول های را می توان در ۳ دسته رمزارز، ارز مجازی و ارز دیجیتال طبقه بندی کرد. لازم به توضیح است که این سه دسته غالبا یکسان تلقی می شوند ولی در واقع اینطور نبوده و تفاوت هایی جزئی با یکدیگر دارند.

ارزهای دیجیتال (Digital Currencies)

ارز دیجیتال توصیفی کلی از تمامی پولهای الکترونیک (Electronic Money) می باشند که هم شامل ارز مجازی (Virtual Currency) و هم شامل رمزارز (Cryptocurrency) می شود. همچنین این ارزها از منظر قانون گذاری در دو حالت: دارای نظارت نهاد ناظر و بدون نظارت نهاد ناظر، طبقه بندی می شوند.

این قبیل ارزها صرفاً به صورت دیجیتال یا الکترونیک در دسترس بوده و برخلاف اسکناس یا سکه، غیر ملموس^۱ هستند. این ارزها را فقط با استفاده از کیف پول الکترونیک^۲ می توان نگه داری و هزینه کرد و معمولاً به نام پول دیجیتال (Digital Money) یا پول سایبری (Cyber Cash) هم شناخته شده هستند.

در این قبیل ارزها، واسطه ها حضور ندارند و این به معنی حذف یا کاهش هزینه های معاملات و افزایش سرعت آنهاست. به عنوان نمونه ای از این دسته ارزها می توان به پول منتشر شده توسط جی پی مورگان^۳ اشاره کرد، این پول به عنوان یک ارز دیجیتال، آنلاین بوده، لیکن بر بستر بلاکچین نمی باشد و برای نقل و انتقالات مالی بین غول های مالی و مشتریان آنها کاربرد دارد.

ارزهای مجازی (Virtual Currencies)

ارزهای مجازی نوعی از ارزهای دیجیتال بوده که توسط منتشر کنندگان آنها کنترل می شوند و در بین اعضای یک جامعه مجازی^۴ مورد استفاده و پذیرش قرار می گیرند. به طور کلی می توان گفت تمامی ارزهای مجازی، دیجیتال هستند (چون همگی به صورت آنلاین در دسترس هستند) ولی تمامی ارزهای دیجیتال مجازی نیستند، چرا که می توانند در یک محیط مجازی خاص خارج از شبکه آنلاین نیز وجود داشته باشند.

^۱ Intangible

^۲ Wallet

^۳ JPMorgan's Coin

^۴ Specific Virtual Community

در اصل ارزهای مجازی بازنمایی از ارزش پولی است که توسط ناشر، منتشر، مدیریت و کنترل می شود. این نوع ارزها بعضاً به عنوان توکن معرفی شده و می توانند بدون نظارت نهاد ناظر و بدون هیچ گونه پشتوانه قانونی نظیر اوراق بهادار بانکی یا سکه باشند.

بر خلاف پول بدون پشتوانه، ارز مجازی توسط یک بانک منتشر نمی شود. این عدم نظارت بانک مرکزی، ارزهای مجازی را مستند نوسانات قیمت می کند. برای ذکر نمونه ای از ارزهای مجازی می توان به رمزارزهایی مانند بیت کوین و اتریوم اشاره کرد.

رمزارزها (Cryptocurrencies)

لغت رمز در رمزارزها به این واقعیت اشاره می کند که بسیاری از الگوریتم ها و تکنیک های رمزنگاری برای تامین امنیت شبکه استفاده شده است. این میزان از امنیت در عمل باعث می شود که جعل ارزهای بر پایه رمز به شدت سخت شود.

بسیاری از این ارزها بر بستر غیر متمرکز بلاکچین و بدون نیاز به نظارت شخص ثالث (نظیر بانک مرکزی) فعالیت می کنند و انتقال پول به صورت همتا به همتا (نظیر به نظیر) و با استفاده از کلیدهای خصوصی و عمومی صورت می پذیرد.

بی شک می توان گفت که بیت کوین مشهورترین و پرکاربردترین رمزارز مبتنی بر بلاک چین است و به عبارتی می توان گفت بیت کوین به عنوان اولین برنامه کاربردی بر بستر بلاکچین، پدرخوانده رمزارزهاست. اگرچه بیت کوین محبوبترین رمزارز حال حاضر دنیاست لیکن این رمزارز تنها رمزارز موجود در بازار نیست، گزینه های قابل اعتماد بسیاری نظیر آلتکوین، لیتکوین و مونرو نیز وجود دارند. لازم به ذکر است برخی از این ارزهای جدید با تقلید از روش بیتکوین طراحی و منتشر شده اند و برخی نیز فورک های جدا شده از بیت کوین هستند.

خلاصه:

ارزهای دیجیتال تعریفی کلی است که شامل تمامی پولهایی می شود که در فضای دیجیتال وجود دارند، اعم از ارزهای مجازی و رمزارزها.

ارزهای مجازی نوعی پول دیجیتال هستند که در دنیای مجازی وجود دارند و رمزارزها نیز نوعی ارز دیجیتال هستند که به صورت آنلاین منتشر شده و همانند ارزهای مجازی بوده که با الگوریتم های خاصی رمزنگاری شده اند.

بنابراین به طور خلاصه میتوان گفت درست است که اغلب در جامعه این سه تعریف با یکدیگر اشتباه گرفته شده یا یکسان فرض می شوند لیکن درک تفاوت های ظریف آنها مهم بوده و بهتر است در جای مناسب از کلمه ی مناسب استفاده شود.

منابع:

- Bank for International Settlements
- Bech, M. L., & Garratt, R. (۲۰۱۷). Central bank cryptocurrencies. BIS Quarterly Review September.
- <https://thenextweb.com>